

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๓๑๖.๒/ ๕๐๗

18-3
รับ 20 ก.พ. 2566
เวลา 10.00 น.

สลด.

ส่ง : กพต. ๖ 3 ก.

รับที่ : ๘2155/66

20 ก.พ. 2566 เวลา 9.30 น.

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาในภาพรวมต่อข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีสิทธิมนุษยชนของแรงงานข้ามชาติกับสถานการณ์การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการ
  ๒. แบบรายงานสรุปผลการพิจารณาในภาพรวมต่อข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จำนวน ๑ ชุด
  ๓. ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๑ แผ่น

ด้วยกระทรวงแรงงานขอเสนอ เรื่อง รายงานผลการพิจารณาในภาพรวมต่อข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีสิทธิมนุษยชนของแรงงานข้ามชาติกับสถานการณ์การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งสอดคล้องกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง และด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงแรงงานได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรียังเรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีสิทธิมนุษยชนของแรงงานข้ามชาติกับสถานการณ์การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย โดยมีข้อเสนอแนะในระยะสั้น และข้อเสนอแนะในระยะยาว

๑.๒ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรียังได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องข้อเสนอแนะ มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีสิทธิมนุษยชนของแรงงานข้ามชาติกับสถานการณ์การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายร่วมกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยให้กระทรวงแรงงานสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการดังกล่าวในภาพรวมนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมของคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีนฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงแรงงานได้ดำเนินการตามคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โดยได้รวบรวมความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ดังนี้

๔.๑ ข้อเสนอแนะในระยะสั้น มีดังนี้

๔.๑.๑ ขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายกระทรวงแรงงานเพื่อพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

ข้อเสนอแนะ ๑ สืบหาความต้องการแรงงานข้ามชาติของผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ ภาคการประมง และภาคเกษตรกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายเปิดประเทศ และการกระตุ้นเศรษฐกิจ รวมถึงเป็นฐานข้อมูลกลางสำหรับการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติทั้งระบบ

ผลการพิจารณา กระทรวงแรงงานโดยกรมการจัดหางานได้ดำเนินการสำรวจความต้องการแรงงานข้ามชาติของผู้ประกอบการ ดังนี้

- จากที่รัฐบาลมีนโยบายเปิดรับการเดินทางเข้าประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ กระทรวงแรงงานจึงได้บูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เสนอแนวทางการนำแรงงานต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศตามระบบ MOU ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามแนวทางที่กระทรวงแรงงานเสนอ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ รับทราบแนวทางดังกล่าว และเริ่มเปิดให้นายจ้างยื่นคำร้องขอนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศ (Demand) เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งผู้ที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทยให้เข้ารับการกักตัวภายใต้มาตรการป้องกันโรคสำหรับผู้เดินทาง เข้ามาในราชอาณาจักร โดยมีนายจ้างยื่นแบบคำร้องสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึง ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๒๓๔,๕๔๘ คน ประกอบด้วย สัญชาติกัมพูชา ๕๑,๙๒๐ คน สัญชาติลาว ๑๘,๐๙๓ คน และสัญชาติเมียนมา ๑๖๔,๕๓๕ คน

- เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ กระทรวงแรงงานได้ปรับลดมาตรการสำหรับคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาทำงานในราชอาณาจักร ตามคำสั่ง ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่ ๑๑/๒๕๖๕ ซึ่งผู้ที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทยไม่ต้องเข้ารับการกักตัว โดยมีนายจ้างยื่นแบบคำร้องขอนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศ (Demand) สะสมตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถึง ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ จำนวน ๑๗๒,๑๘๕ คน ประกอบด้วย สัญชาติกัมพูชา ๓๙,๓๗๕ คน สัญชาติลาว ๓๘,๕๗๖ คน และสัญชาติเมียนมา ๙๔,๒๓๔ คน

ข้อเสนอแนะ ๒ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทบทวนขั้นตอนการนำเข้าแรงงานข้ามชาติ ๓ สัญชาติตาม MOU โดยพิจารณาปรับลดขั้นตอนให้มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น และพิจารณาปรับลดค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียม เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจรายย่อย ผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) สามารถนำเข้าแรงงานต่างด้าวได้ เช่น ค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา ค่าตรวจเชื้อโควิด-19 ด้วยวิธี RT-PCR ค่าใช้จ่ายสำหรับการกักตัว เป็นต้น

ผลการพิจารณา กระทรวงแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กระทรวงแรงงานโดยกรมการจัดหางานได้มีการประชุมหารือการปรับลดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำงาน ๒ ปี กลุ่มนำเข้าตาม MOU จาก ๑,๙๐๐ บาท เหลือ ๑,๐๐๐ บาท เพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมเห็นว่าค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำงานที่จัดเก็บในอัตราฉบับละ ๙๐๐ บาท/ปี เป็นอัตราที่ต่ำสุดตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม และยกเว้นค่าธรรมเนียมการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว หากมีการปรับลดค่าธรรมเนียมฯ อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งต้องจัดสรรเงินกองทุนฯ เพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ นอกจากนี้ ค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายที่อยู่ในความรับผิดชอบของแรงงานต่างด้าว ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของนายจ้าง จึงเห็นควรให้คงค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำงานในอัตราเดิม

(๒) กระทรวงแรงงานโดยกรมการจัดหางานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประชุมหารือการปรับลดมาตรการนำเข้าแรงงานต่างด้าวตาม MOU และการปรับลดค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา (VISA) เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมเห็นชอบในหลักการ ให้เพิ่มช่องทางการเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร โดยใช้ช่องทางเข้า-ออกระหว่างประเทศทางอากาศปรับลดจำนวนวันกักตัว ปรับรูปแบบวิธีการตรวจโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ต่อไป สำหรับการปรับลดค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา (VISA) จาก ๒,๐๐๐ บาท เหลือ ๕๐๐ บาท ได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (คบต.) พิจารณาและประสานกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราสำหรับแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ที่เข้ามาทำงานตาม MOU และได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ ในอัตราครั้งละ ๕๐๐ บาท ต่อไป

(๓) การประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (คบต.) เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบการปรับลดค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราและการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไป (VISA) ของคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองภายใต้บันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) และคนต่างด้าวที่จดทะเบียนในประเทศซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ร่วมจัดทำร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าว พร้อมทั้งขอความร่วมมือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมร่างกฎหมายดังกล่าว และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(๔) กระทรวงสาธารณสุขมีหนังสือ ที่ สธ ๐๒๐๙.๐๓/๒๖๐๒ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ แจ้งผลการดำเนินการว่าปัจจุบันได้มีการปรับการผ่อนปรนมาตรการเข้าประเทศเพื่อรองรับหลักเกณฑ์การพิจารณาให้บริหารจัดการโควิด-19 แบบโรคประจำถิ่น (Endemic Approach) โดยมีการปรับข้อกำหนดการเดินทางเข้าประเทศไทย ดังนี้

(๔.๑) ผู้เดินทางที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีน หรือได้รับวัคซีนไม่ครบ สามารถแสดงผลตรวจ Pro-ATK หรือ RT-PCR ภายใน ๗๒ ชั่วโมง ก่อนการเดินทาง

(๔.๒) ยกเลิกการกักตัวในกลุ่มที่ไม่ได้รับวัคซีน หรือได้รับไม่ครบ และไม่มีผลตรวจ โดยเมื่อเดินทางมาถึงสามารถตรวจ Pro-ATK เมื่อถึงด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ สำหรับค่าใช้จ่ายในการตรวจหาเชื้อโควิด-19 ด้วยวิธี RT-PCR จากเดิมราคาประมาณ ๒,๓๐๐ บาท เป็นราคาประมาณ ๙๐๐-๑,๑๐๐ บาท และการตรวจด้วยวิธี ATK ค่าใช้จ่ายประมาณ ๑๕๐-๓๐๐ บาท

(๕) กระทรวง...

(๕) กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๔.๒/๑๒๑๖๗ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ แจ้งผลการดำเนินการแนวทางปรับมาตรการการนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงาน ตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงาน (MOU) เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยกระทรวง มหาดไทยได้แจ้งแนวทางปรับมาตรการการนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานตาม MOU ไปยังจังหวัดระนอง จังหวัดตาก จังหวัดสระแก้ว จังหวัดหนองคาย และจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งเป็นช่องทางการเดินทางเข้าประเทศไทย ทั้งทางบกและทางน้ำ สำหรับแรงงานต่างด้าวตาม MOU ทราบและปฏิบัติตามแนวทางการปรับมาตรการ การนำเข้าแรงงานตาม MOU ตามที่กระทรวงแรงงานแจ้งมาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

(๖) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๕๓๑๑/๑๙๒๗ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ แจ้งผลการพิจารณาว่า สถานการณ์ด้านแรงงาน ของ SME ตามมาตรา ๓๓ ในระบบประกันสังคม ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๕ มีจำนวน SME ในระบบประกันสังคม ๔๐๖,๗๙๓ แห่ง และมีการจ้างงาน (ผู้ประกันตน) รวม ๓,๙๕๑,๖๓๓ คน ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง ด้านแรงงานในธุรกิจ SME พบว่าแม้สถานการณ์โรคระบาดจะเริ่มคลี่คลาย แต่ความต้องการในสินค้าบางประเภท มีแนวโน้มสูงขึ้น ประกอบกับต้นทุนด้านพลังงานที่สูงขึ้นและสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศที่ยังดำเนินอยู่ ส่งผลกระทบต่อระบบห่วงโซ่อุปทานการผลิตโดยต้นทุนในการประกอบกิจการของ SME เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อระดับการจ้างงานของ SME ในอนาคต ประกอบกับสถานการณ์การนำเข้าแรงงานข้ามชาติที่มีต้นทุนแรงงาน ระดับต่ำกว่าอาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังนั้น แนวทางการปรับลดขั้นตอนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ธุรกิจ ในการนำเข้าแรงงานและกระบวนการขึ้นทะเบียนแรงงาน รวมถึงมาตรการด้านการลดภาระค่าใช้จ่าย ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการต้นทุนทางธุรกิจของ SME และยังสนับสนุน ให้แรงงานข้ามชาติเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบและกำกับดูแลโดยภาครัฐอีกทางหนึ่งด้วย

ข้อเสนอแนะ ๓ เจรจาหารือกับประเทศต้นทางเพื่อปรับลดขั้นตอน การดำเนินการในประเทศต้นทางให้มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นรวมทั้งมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

ผลการพิจารณา กระทรวงแรงงานได้เจรจากับประเทศต้นทางเพื่อให้มี การนำเข้าแรงงานต่างด้าวตาม MOU อย่างต่อเนื่อง โดยปรับลดขั้นตอน/ระยะเวลาการนำเข้า ในส่วนของฝ่ายไทย จากเดิม ๒๕ วัน เหลือเพียง ๑๕ วัน ในส่วนของประเทศต้นทางได้มีการหารือระดับวิชาการในกลุ่ม CLMV ให้มีระยะเวลาคงเหลือ ๒๑ วัน และในระยะต่อไปให้มีการยื่นผ่านระบบออนไลน์ เมื่อเกิดสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงแรงงานโดยกรมการจัดหางานและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดแนวทางและขั้นตอนการนำแรงงานต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศตาม MOU ตามคำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ ๑๘/๒๕๖๔ ซึ่งผู้ที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทยให้เข้ารับการกักตัว ปัจจุบันได้ยกเลิกขั้นตอนการกักตัว ของแรงงานต่างด้าวในกลุ่มที่ไม่ได้รับวัคซีน หรือได้รับวัคซีนไม่ครบและไม่มีผลการตรวจ ATK หรือ RT-PCR จากเดิมที่ต้องเข้ารับการกักตัวและมีค่าใช้จ่ายสำหรับสถานที่กักตัววันละ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ บาทต่อคน

ข้อเสนอแนะ ๔ กำหนดแนวทางการอนุญาตให้แรงงานข้ามชาติที่มีชายแดน ติดกับประเทศไทยซึ่งเข้ามาทำงานชั่วคราวในช่วงระยะเวลาหนึ่งหรือตามฤดูกาล ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชกำหนด การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีความเหมาะสม โดยอาจพิจารณากำหนดเงื่อนไขหรือขั้นตอนที่แตกต่างกับกรณีแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานในระยะยาว รวมทั้งกำหนดระยะเวลาการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม เนื่องจากแรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่จะเข้ามาทำงานในภาคการเกษตรตามช่วงฤดูกาลและมีระยะเวลาที่จำกัด

ผลการพิจารณา กระทรวงแรงงานมีแนวทางการอนุญาตให้แรงงานข้ามชาติ ที่มีชายแดนติดกับประเทศไทยเข้ามาทำงานตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงาน

ของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยปัจจุบันมีการลงนามความตกลงว่าด้วยการข้ามแดน ไทย-กัมพูชา และไทย-เมียนมาที่ได้ปรับปรุงแล้ว เมื่อคนต่างด้าวเดินทางเข้ามาแล้วสามารถพำนักได้ครั้งละ ๓๐ วัน ทำงานได้ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน มีค่าธรรมเนียมการอนุญาตทำงานรวม ๓๒๕ บาท ซึ่งเป็นอัตราต่ำสุด ตามกฎกระทรวงฯ ทั้งนี้ ซึ่งปัจจุบันขั้นตอนการนำแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา และเมียนมาเข้ามาทำงาน ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กระทรวงแรงงานได้ดำเนินการตามคำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) หรือ ศบค.

ข้อเสนอแนะ ๕ แก้ไขเพิ่มเติมบันทึกข้อตกลงด้านการจ้างงานระหว่าง รัฐบาลไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อเพิ่มโอกาสให้แรงงานข้ามชาติสัญชาติเวียดนาม สามารถทำงานได้ในประเภทกิจการเช่นเดียวกับแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา

ผลการพิจารณา บันทึกข้อตกลงระหว่างไทยกับเวียดนาม ฝ่ายไทยแจ้งให้ ฝ่ายเวียดนามยืนยันร่างบันทึกข้อตกลงฉบับที่แก้ไขล่าสุด ซึ่งมีสาระสำคัญเพิ่มเติม ได้แก่ การขยายโอกาส การจ้างงานให้แรงงานเวียดนามที่นำเข้ามาตาม MOU ทำงานขายของหน้าร้านและงานกรรมกรในทุกกิจการได้ เช่นเดียวกับแรงงาน ๓ สัญชาติ (กัมพูชา ลาว และเมียนมา) ปัจจุบันอยู่ระหว่างการติดต่อร่างบันทึกข้อตกลง

ข้อเสนอแนะ ๖ เร่งจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการทำงาน ของคนต่างด้าวฉบับใหม่ เพื่อใช้แทนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งใกล้จะครบกำหนดระยะเวลาใช้บังคับ เพื่อจัดหาแรงงานข้ามชาติให้เพียงพอต่อความต้องการทางเศรษฐกิจ ลดจำนวนแรงงานข้ามชาติผิดกฎหมาย และผลกระทบทางลบในด้านอื่น ๆ เช่น โรคระบาด ปัญหาสังคม การค้ามนุษย์ เป็นต้น อีกทั้งเป็นการยกระดับการคุ้มครองแรงงานข้ามชาติให้ได้มาตรฐานสากล ตลอดจน เพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติทั้งระบบให้มีความต่อเนื่อง โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ทั้งภาคประชาสังคม องค์กรนายจ้าง องค์กรผู้ใช้แรงงาน และภาควิชาการ

ผลการพิจารณา กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางานยังคงขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ตามแผนปฏิบัติการของกรมการจัดหางาน ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) และระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลง ต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คนต่างด้าวทำงานถูกต้องตามกฎหมาย การดำเนินการ ตามกฎหมายเชิงรุกมีประสิทธิภาพ ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนมีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามภารกิจ รวมทั้งการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ ๗ รวบรวมแนวทางการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติตามมติ คณะรัฐมนตรีฉบับต่าง ๆ ให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยกำหนดขั้นตอนที่รวดเร็ว ไม่ซับซ้อน และจัดทำเป็นคู่มือ หรือเอกสารเผยแพร่ด้วยภาษาราชการของประเทศต้นทาง เพื่อให้แรงงานข้ามชาติ ผู้ประกอบการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและถูกต้อง ทั้งยังจะเป็นการป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ จากแรงงานโดยบุคคลอื่นหรือเจ้าหน้าที่รัฐเองด้วย

ผลการพิจารณา การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นการดำเนินการกับแรงงานต่างด้าวหลายกลุ่ม เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน รวมถึงไม่ให้เกิด ความชะงักงันทางเศรษฐกิจ กระทรวงแรงงานเล็งเห็นถึงความสำคัญในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ตามมติคณะรัฐมนตรีซึ่งต้องดำเนินการตามกระบวนการ ขั้นตอนที่หน่วยงานภาครัฐร่วมกำหนด กรมการจัดหางาน จึงได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้แนวทางการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวภายใต้สถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ทางเว็บไซต์ และ Line Official

เพื่อให้ นายจ้าง สถานประกอบการ แรงงานต่างด้าว และผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลอย่างถูกต้อง ทัวถึงเป็นระยะ ๆ สำหรับแรงงานต่างด้าวที่ประสบปัญหาในการทำงาน ได้จัดให้มีช่องทาง การร้องทุกข์ไว้หลายช่องทาง เช่น สายด่วน ๑๕๐๖ กด ๒ ซึ่งมีล่ามช่วยสื่อสารกับแรงงานต่างด้าวผ่านเว็บไซต์ DOE Help Me และศูนย์ร่วมบริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว ๑๐ จังหวัด เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาปัญหา หรือส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความช่วยเหลือต่อไป

๔.๑.๒ ขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ร่วมกับ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง พิจารณาเปิดจุดผ่านแดนที่มีความพร้อมเพิ่มเติม เพื่อให้แรงงานข้ามชาติที่ผ่านกระบวนการนำเข้า MOU โดยถูกต้องตามกฎหมายสามารถเดินทางเข้ามาในประเทศไทยได้โดยรวดเร็วมากขึ้น

ผลการพิจารณา กระทรวงแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณา ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กระทรวงแรงงานได้มีการประชุมหารือการปรับลดมาตรการการนำเข้า แรงงานต่างด้าวตาม MOU ให้มีความสะดวก และรวดเร็ว เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๕ ร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง โดยที่ประชุมเห็นชอบการเพิ่มช่องทาง การเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรของแรงงานต่างด้าว โดยใช้ช่องทางเข้า-ออก สำหรับแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ผ่านทางอากาศยานระหว่างประเทศ ทางอากาศ ท่าอากาศยานแม่สอด จังหวัดตาก ท่าอากาศยานระนอง จังหวัดระนอง ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จังหวัดสมุทรปราการ ท่าอากาศยานดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยแรงงานต่างด้าวต้องมีเอกสารรับรอง การตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ด้วยวิธี RT-PCR ก่อนเดินทางไม่เกิน ๗๒ ชั่วโมง

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมมีหนังสือที่ กท ๐๒๐๗/๑๔๖๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ แจ้งผลการพิจารณาว่าช่องทางที่มีความพร้อมและเป็นมาตรฐานในการนำเข้า แรงงานต่างด้าวเพิ่มเติม มีจำนวน ๔ แห่ง ประกอบด้วย ชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดกาญจนบุรี หรือจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๑ แห่ง และด้านจังหวัดเชียงใหม่หรือจังหวัดเชียงราย จำนวน ๑ แห่ง ชายแดนไทย-ลาว ด้านจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๑ แห่ง และชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านจังหวัดจันทบุรี หรือจังหวัดตราด จำนวน ๑ แห่ง

ทั้งนี้ การเปิดจุดผ่านแดนเพิ่มเติมบริเวณชายแดนไทย-เมียนมา ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถดำเนินการเปิดจุดผ่านแดนถาวรเพิ่มเติมฯ ได้ เนื่องจากเหตุผลทางด้านความมั่นคงในเมียนมา ทำให้ทางการเมียนมายังไม่อนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามมาฝั่งประเทศไทย และหากมีความจำเป็น ต้องดำเนินการเปิดจุดผ่านแดนถาวรเพิ่มเติมฯ ควรประสานความร่วมมือทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยต้องคำนึงถึงความสมดุลทั้งด้านความมั่นคงและด้านเศรษฐกิจในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 ควบคู่กัน นอกจากนี้การพิจารณาเปิดจุดผ่านแดนเพิ่มเติมดังกล่าวต้องไม่ส่งผลกระทบต่อมาตรการรักษาความมั่นคงในพื้นที่และอยู่ในขีดความสามารถในการควบคุมของหน่วยราชการที่รับผิดชอบ

(๓) สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๗/๗๓๐๐ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ แจ้งผลการพิจารณาว่า เนื่องจากปัจจุบันจุดผ่านแดนทั่วประเทศได้เปิดดำเนินการ ตามปกติตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ และที่ผ่านมาได้มีการอนุญาตให้นำเข้าแรงงานตามบันทึกความเข้าใจ ว่าด้วยการจ้างงาน (MOU) สามารถดำเนินการได้ตามปกติในจุดผ่านแดนที่ภาครัฐกำหนด ซึ่งจุดผ่านแดนถาวร ในปัจจุบันสามารถรองรับการนำเข้าแรงงานได้อยู่แล้ว แต่ทั้งนี้หากมีความต้องการเปิดจุดผ่านแดนถาวรที่มีความพร้อมเพิ่มเติมก็สามารถดำเนินการได้โดยให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติในการพิจารณาการเปิดระงับหรือปิดจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ

ซึ่งมีปัจจัยประกอบการพิจารณา อาทิ ปริมาณการค้าและการเดินทางเข้า-ออกของบุคคล ความพร้อมด้านคมนาคม ความพร้อมของส่วนราชการ และเป็นจุดที่ไม่กระทบต่อปัญหาความมั่นคง

๔.๑.๓ ขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกักตัวแรงงานข้ามชาติตามมาตรการควบคุม และป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้ตรวจสอบและจัดหาสถานที่ สำหรับการกักตัว แรงงานข้ามชาติที่มีมาตรฐานและเพียงพอ

ผลการพิจารณา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงการจัดหาสถานที่สำหรับการกักตัวแรงงานข้ามชาติที่มีมาตรฐาน ดังนี้

(๑) กระทรวงสาธารณสุขชี้แจงว่าสถานที่กักกันซึ่งทางราชการกำหนด รูปแบบเฉพาะองค์กร (Organizational Quarantine: OQ) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการกักกันผู้เดินทางมาจากต่างประเทศ ทั้งที่มีสัญชาติไทยหรือไม่มีสัญชาติไทย โดยองค์กรหรือหน่วยงานต้องรับผิดชอบในการบริหารจัดการค่าใช้จ่าย ทั้งหมดในการดำเนินการกักกัน และจัดหาบุคลากรในการดูแลเฝ้าระวังอาการ รวมทั้งส่งต่อการรักษาพยาบาล หรือประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด/กทม. เป็นผู้ออกประเมินเพื่อจัดตั้ง กรมควบคุมโรค อาศัยอำนาจตามคำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในการอนุมัติจัดตั้ง และคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดติดตามประเมินผล ประกอบด้วย ๓ ประเภท ได้แก่

- ประเภท ก หมายถึง รูปแบบเฉพาะองค์กรที่จัดขึ้นในลักษณะสถานที่พัก แบบเดี่ยวมีสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตสนับสนุนให้เป็นรายบุคคล และไม่มีการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมใด ๆ

- ประเภท ข หมายถึง รูปแบบเฉพาะองค์กรที่จัดขึ้นในสถานที่พักหรือ อาคารถาวรมีการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมใด ๆ ร่วมกัน

- ประเภท ค หมายถึง รูปแบบเฉพาะองค์กรที่จัดตั้งขึ้นในพื้นที่โครงสร้างชั่วคราว

(๒) การประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงาน (อคปต.) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ชี้แจงว่า สถานที่กักตัวต้องเป็นสถานที่ที่กระทรวงสาธารณสุขรับรอง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน หรือร่วมกันเพื่อพิจารณาสถานที่กักตัวที่สามารถดำเนินการได้

(๓) กองคดีอาญามีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๑๐.๒๔/๔๘๖ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ซึ่งได้รับมอบหมายจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้รายงานว่ามีแรงงานข้ามชาติเดินทางเข้ามา ในประเทศไทยที่ผ่านแดนไม่ถูกต้อง สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จะดำเนินการกักตัวแรงงานข้ามชาติที่เข้าเมือง ผิดกฎหมายและมีการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไว้ในสถานที่กักตัว แยกต่างหากจากแรงงานข้ามชาติที่ไม่ติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อรอดำเนินการตามกฎหมายและผลักดันกลับประเทศ

(๔) กระทรวงสาธารณสุข มีหนังสือ ที่ สธ ๐๒๐๙.๐๓/๒๖๐๒ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ แจ้งผลการดำเนินการว่าปัจจุบันได้มีการปรับการผ่อนปรนมาตรการเข้าประเทศ เพื่อรองรับหลักเกณฑ์การพิจารณาให้บริหารจัดการโควิด-19 แบบโรคประจำถิ่น (Endemic Approach) โดยมีการปรับข้อกำหนดการเดินทางเข้าประเทศไทยให้ยกเลิกการกักตัวในกลุ่มที่ไม่ได้รับวัคซีนหรือได้รับไม่ครบ และไม่มีผลตรวจโดยเมื่อเดินทางมาถึงสามารถตรวจ Pro-ATK เมื่อถึงด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ

๔.๑.๔ ขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายกระทรวงแรงงานร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจัดทำฐานข้อมูลแรงงานข้ามชาติให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูล รวมถึงการพัฒนาแอปพลิเคชัน สำหรับยืนยันตัวตนเพื่อความสะดวก รวดเร็ว และลดค่าใช้จ่ายการขึ้นทะเบียนแรงงาน

ผลการพิจารณา กระทรวงแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการและมีผลการพิจารณาดังนี้

(๑) กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน อยู่ระหว่างดำเนินการตามโครงการ จ้างเหมาเอกชนผลิตใบอนุญาตทำงานและให้บริการรับคำขอและการแจ้งการทำงานของคนต่างด้าว (Outsourcing Service) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ และคุณภาพการให้บริการด้านการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ตลอดจนการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาให้บริการ โดยมีระบบการยืนยันตัวบุคคลของคนต่างด้าว ได้แก่ ระบบจัดเก็บข้อมูลใบหน้า ข้อมูลม่านตา และลายนิ้วมือ นอกจากนี้ ยังดำเนินการบูรณาการระบบฐานข้อมูลของคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรในปัจจุบันให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกันหลังดำเนินโครงการ รวมทั้งให้สามารถเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในขณะนี้การดำเนินโครงการดังกล่าว อยู่ระหว่างการจัดทำร่างข้อกำหนดขอบเขตของงาน (TOR)

(๒) สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีหนังสือที่ ตช ๐๐๒๙.๑๓๑/๒๓๐๗ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ แจ้งผลการพิจารณาว่าสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเห็นด้วยกับมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนดังกล่าวโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สามารถดำเนินการจัดเก็บอัตลักษณ์บุคคลของแรงงานต่างด้าวที่มีหนังสือเดินทางได้ ซึ่งพร้อมรองรับการจัดทำฐานข้อมูลดังกล่าว รวมถึงพร้อมให้ความร่วมมือในการจัดทำแอปพลิเคชันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ

(๓) กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า การจัดทำฐานข้อมูลแรงงานข้ามชาติเป็นระบบเดียวกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูล รวมถึงการพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับยืนยันตัวตนเพื่อความสะดวก รวดเร็วและลดค่าใช้จ่ายในการขึ้นทะเบียนแรงงานกระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า แรงงานต่างด้าว (แรงงานข้ามชาติ) ทุกคนที่อยู่และทำงานในประเทศไทยโดยถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งผู้ติดตามซึ่งเป็นบุตรนั้น ต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอจัดทำหรือปรับปรุงทะเบียนประวัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และขอรับบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ที่สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค สาขาจังหวัดหรือสถานที่อื่น ที่กรมการปกครองกำหนด ซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่ที่คนต่างด้าวทำงานด้วย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยโดยสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ได้อนุญาตให้หน่วยงานรัฐอื่น ๆ เข้าถึงฐานข้อมูลทะเบียนฯ ดังกล่าว อาทิ กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ประกอบการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วยแล้ว

๔.๒ ข้อเสนอแนะในระยะยาว ขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายกระทรวงแรงงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

ข้อเสนอแนะ ๑ ปัญหาการลักลอบนำเข้าแรงงานผิดกฎหมายไปหาหรือและเจรจาหาข้อตกลงร่วมกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพื่อแก้ไขป้องกันการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายและคุ้มครองสิทธิของแรงงานย้ายถิ่นอย่างสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่จะมีผลกระทบกับการจ้างแรงงานข้ามชาติ

ผลการพิจารณา กระทรวงแรงงานได้ลงนามจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงานกับรัฐบาลของประเทศคู่ภาคี (กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม) เพื่อกำหนดรายละเอียดของกระบวนการรับ-ส่งแรงงานกลับประเทศต้นทาง โดยจะดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการที่เหมาะสมสำหรับการจ้างงาน มีกระบวนการส่งแรงงานที่ครบกำหนดระยะเวลาการจ้างงานตามเงื่อนไขกลับประเทศต้นทางอย่างมีประสิทธิภาพ แรงงานได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายและจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศคู่ภาคี ซึ่งกระทรวงแรงงานได้ดำเนินการเจรจากับประเทศต้นทางอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพ แลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน ตรวจสอบ ขึ้นบัญชีบริษัทผู้รับอนุญาตนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานที่อาจมีการกระทำผิดกฎหมาย รวมถึงเน้นย้ำให้มีการประชาสัมพันธ์การเข้ามาทำงานในประเทศไทย

อย่างถูกต้อง...

อย่างถูกต้องตามกฎหมายผ่านกลไกความร่วมมือที่มีอยู่ เพื่อให้แรงงานต่างด้าวได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย และป้องกันการถูกละเมิดสิทธิ

ข้อเสนอแนะ ๒ สํารวจ ทบทวน และแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย หรือขั้นตอนการดำเนินการ เกี่ยวกับการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติที่อาจไม่สอดคล้องหรือเป็นอุปสรรคต่อการคุ้มครองแรงงานข้ามชาติ เช่น ปรับปรุงระบบการเคลื่อนย้ายและการเปลี่ยนนายจ้างให้มีความเหมาะสมเพื่อให้แรงงานเลือกทำงาน ตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างเสรี ปรับปรุงระบบการเข้าถึงบริการสาธารณสุข รวมถึงสถานที่ตรวจสุขภาพ ตามกฎหมายที่สะดวกและเพียงพอ

ผลการพิจารณา กระทรวงแรงงานได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการขาดแคลน แรงงานของสถานประกอบการที่มีความต้องการแรงงานซึ่งถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และยังคงคำนึงถึงสิทธิและเจตจำนงในการเลือกสถานที่ทำงานของแรงงาน ดังนั้น จึงได้มีการตราพระราชกำหนด การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งได้มีการปรับปรุงข้อกำหนด ให้มีความเหมาะสมต่อกรณีดังกล่าว โดยแรงงานต่างด้าวตาม MOU มีสิทธิเปลี่ยนนายจ้างได้หากเป็นความผิด ของนายจ้างหรือได้ชำระค่าเสียหายให้นายจ้างรายเดิมแล้ว นอกจากนี้ หากแรงงานต่างด้าวมีการต่ออายุสัญญาจ้าง และออกจากงานในระหว่างอายุสัญญาจ้างที่ต่อใหม่ จะสามารถเปลี่ยนนายจ้างได้อย่างเสรี ทั้งนี้ การตรวจสุขภาพ เป็นไปตามความสะดวกของคนต่างด้าว โดยกรมการจัดหางานได้กำหนดแนวทางให้คนต่างด้าวตาม MOU สามารถนำไปรับรองแพทย์ของสถานพยาบาลที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุข และออกโดยแพทย์ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมใช้เป็นเอกสารหลักฐานประกอบการขออนุญาตทำงานได้

๔.๓ ประเด็นอื่น ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอผลการพิจารณาในภาพรวมต่อข้อเสนอแนะ มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีสิทธิมนุษยชนของแรงงานข้ามชาติกับ สถานการณ์การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย ดังนี้

(๑) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๑๔๘ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ แจ้งผลการพิจารณาว่ากรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอให้คณะรัฐมนตรี มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบการดำเนินการในเรื่องนี้นั้น เนื่องจากไม่มีข้อเสนอใดมอบหมายให้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการโดยตรง แต่อาจมีเรื่องที่เกี่ยวข้องคือการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย เกี่ยวกับการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติที่อาจไม่สอดคล้องหรือเป็นอุปสรรคต่อการคุ้มครองแรงงานข้ามชาติ ซึ่งหากคณะรัฐมนตรีมอบหมาย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอให้สำนักงานฯ เข้าร่วมดำเนินการ สำนักงานฯ จะได้พิจารณาดำเนินการแล้วแต่กรณีต่อไป

(๒) กระทรวงการต่างประเทศแจ้งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ว่ากระทรวงการต่างประเทศไม่ได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรง จึงไม่มีข้อคิดเห็นต่อเรื่องดังกล่าว

๔.๔ กระทรวงแรงงานได้ดำเนินการเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ที่จำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าวในห้วงระยะการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศภายหลังการผ่อนคลายมาตรการ ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยสอดคล้องกับมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ดังนี้

(๑) คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบการขอย้ายระยะเวลา การดำเนินการศูนย์จัดเก็บข้อมูลแรงงานเมียนมาชั่วคราว The Temporary Data Collection Centre: TDCC ณ จังหวัดสมุทรสาคร ออกไป ๑ ปี (ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖) เพื่อให้แรงงานเมียนมา มีเอกสารประจำตัวโดยไม่ต้องเดินทางกลับประเทศ และทำให้การบริหารจัดการแรงงานเมียนมาในประเทศไทย เกิดความต่อเนื่องเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๒) คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ เห็นชอบการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ๓ สัญชาติ (กัมพูชา ลาว และเมียนมา) ซึ่งเข้ามาทำงานตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงาน (MOU) ภายใต้บันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงาน (Agreement) ซึ่งวาระการจ้างงานครบ ๔ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้สามารถอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อทำงานต่อไปได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งคนต่างด้าวได้รับความคุ้มครองและมีสิทธิประโยชน์ สวัสดิการการคุ้มครองตามสิทธิที่พึงได้รับ และเป็นการลดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของโรคที่มาจากคนต่างด้าวที่เดินทางมาจากต่างประเทศหรือจากคนต่างด้าวที่เดินทางกลับไปประเทศของตนและเดินทางกลับเข้ามาใหม่

(๓) คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เห็นชอบการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อรองรับการฟื้นฟูประเทศภายหลังการผ่อนคลายมาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นการบรรเทาปัญหาการขาดแคลนแรงงานให้กับนายจ้าง/สถานประกอบการที่ยังคงมีความต้องการและมีความประสงค์จะจ้างแรงงานต่อไป โดยผ่อนผันให้คนต่างด้าวที่มีสถานะถูกต้องซึ่งได้รับอนุญาตทำงานถึงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้วสามารถอยู่และทำงานได้ถึงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ และคนต่างด้าวที่มีสถานะไม่ถูกต้องให้อยู่ในราชอาณาจักรและทำงานถึงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และหากประสงค์จะอยู่และทำงานต่อไปจะต้องดำเนินการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ก่อนใบอนุญาตทำงานสิ้นอายุ โดยคนต่างด้าวจะได้รับการต่ออายุใบอนุญาตทำงานถึงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

(๔) คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๕ เห็นชอบการออกเอกสารรับรองบุคคล (Certificate of Identity: CI) ของทางการเมียนมา ให้แก่แรงงานเมียนมาที่ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อรองรับการฟื้นฟูประเทศภายหลังการผ่อนคลายมาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อให้แรงงานเมียนมาที่มีเอกสารรับรองบุคคลฉบับเดิม และที่ไม่มีเอกสารประจำตัวได้รับสิทธิการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรและการอนุญาตทำงานโดยถูกต้องตามกฎหมาย

(๕) หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคีได้มีการประชุมหารือโดยสม่ำเสมอในประเด็นที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม เช่น จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประกอบกับปัญหาการขาดแคลนแรงงานในประเทศไทย รัฐบาลไทยจำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคควบคู่ไปกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ได้มีการประชุมหารือกับประเทศคู่ภาคีเพื่อแจ้งแนวทางการนำแรงงานมาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทยตาม MOU ซึ่งทางการเมียนมา กัมพูชา และลาว ตกลงที่จะจัดส่งแรงงานเข้ามาทำงานในประเทศไทยตาม MOU ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และรัฐบาลได้มีประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕ เรื่อง ยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ประกาศ ข้อกำหนด และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในภาพรวมของโลกมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้รายงานไว้ว่า ผู้เสียชีวิตจากโรคดังกล่าวมีจำนวนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับภาพรวมของสถานการณ์ในประเทศไทย กระทรวงแรงงานได้ปรับมาตรการสำหรับแรงงานต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรให้มีความสะดวกยิ่งขึ้น แต่ยังคงป้องกันและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ตามระบบ MOU ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ - ๖ มกราคม ๒๕๖๖ มีจำนวนเพิ่มขึ้น ๖๐,๘๒๗ คน จากที่มีแรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ - กันยายน ๒๕๖๕ จำนวน ๘๘,๕๕๖ คน รวมแรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว จำนวน ๑๔๙,๓๘๓ คน

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอรายงานผลการพิจารณาต่อข้อเสนอแนะ มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีสิทธิมนุษยชนของแรงงานข้ามชาติ กับสถานการณ์การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย ให้คณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ชมกลิ่น)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

กรมการจัดหางาน

สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

โทรศัพท์ ๐ ๒๓๕๔ ๑๗๒๖

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๑๗๒๘